

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ
МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН
MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE
OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN

Л. Н. ГУМИЛЕВ АТЫНДАҒЫ
ЕУРАЗИЯ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
ЕВРАЗИЙСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ
УНИВЕРСИТЕТ ИМ. Л. Н. ГУМИЛЕВА
GUMILYOV EURASIAN
NATIONAL UNIVERSITY

Студенттер мен жас ғалымдардың
«Ғылым және білім - 2015»
атты X Халықаралық ғылыми конференциясының
БАЯНДАМАЛАР ЖИНАҒЫ

СБОРНИК МАТЕРИАЛОВ
X Международной научной конференции
студентов и молодых ученых
«Наука и образование - 2015»

PROCEEDINGS
of the X International Scientific Conference
for students and young scholars
«Science and education - 2015»

УДК 001:37.0
ББК72+74.04
Ғ 96

Ғ96

«Ғылым және білім – 2015» атты студенттер мен жас ғалымдардың X Халық. ғыл. конф. = X Межд. науч. конф. студентов и молодых ученых «Наука и образование - 2015» = The X International Scientific Conference for students and young scholars «Science and education - 2015». – Астана: <http://www.eni.kz/ru/nauka/nauka-i-obrazovanie-2015/>, 2015. – 7419 стр. қазақша, орысша, ағылшынша.

ISBN 978-9965-31-695-1

Жинаққа студенттердің, магистранттардың, докторанттардың және жас ғалымдардың жаратылыстану-техникалық және гуманитарлық ғылымдардың өзекті мәселелері бойынша баяндамалары енгізілген.

The proceedings are the papers of students, undergraduates, doctoral students and young researchers on topical issues of natural and technical sciences and humanities.

В сборник вошли доклады студентов, магистрантов, докторантов и молодых ученых по актуальным вопросам естественно-технических и гуманитарных наук.

УДК 001:37.0
ББК 72+74.04

ISBN 978-9965-31-695-1

©Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия
ұлттық университеті, 2015

Список использованной литературы

1. <http://www.slate.fr/story/77332/kazakhstan-bombe-atomique-sovietique>
2. <http://www.zeit.de/online/2009/36/atomtests-russland-2/komplettansicht>
3. http://www.ft.com/cms/s/f7585e52-45e5-11e1-acc9-00144feabdc0, Authorised=false.html?_location=http%3A%2F%2Fwww.ft.com%2Fcms%2Fs%2F0%2Ff7585e52-45e5-11e1-acc9-00144feabdc0.html%3Fsiteedition%3Duk&siteedition=uk&_i_referer=http%3A%2F%2Finosmi.ru%2Fft_com%2F20120124%2F183818064.html
4. <http://www.taz.de/Envio-Skandal-in-Dortmund/!68477/>
5. <http://www.faz.net/aktuell/gesellschaft/umwelt/>
6. <http://russian.eurasianet.org/node/60470>

ӘОЖ 323:343.35(574)

СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚПЕН КҮРЕС – МЕМЛЕКЕТТІК САЯСАТТЫҢ СТРАТЕГИЯЛЫҚ БАСЫМДЫЛЫҒЫ

Омарова Тойжан Маратқызы

toizhan87@mail.ru

Л.Н. Гумилев атындағы ЕҰУ Журналистика және саясаттану факультетінің 2 курс
магистранты, Астана, Қазақстан
Ғылыми жетекшісі – Б. Ғабдулина

«Қазақстан-2050» стратегиясы: қалыптасқан мемлекеттің жаңа саяси бағыты» сыбайлас жемқорлықты ұлттық қауіпсіздікке тікелей қауіп-қатер қатарына қояды және мемлекет пен қоғамды осы келеңсіз құбылыспен күресте күш-жігерді біріктіруге бағыттайды.

Қазақстанның осы маңызды мәселе бойынша қағидаттық ұстанымын білдіретін еліміздің басты стратегиялық құжаты «Қазақстан Республикасының 2015-2025 жылдарға арналған Сыбайлас жемқорлыққа қарсы Стратегиясы» мемлекеттің алдағы жылдардағы сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясатының негізі болып табылады.

Сыбайлас жемқорлық мемлекеттік басқарудың тиімділігін, елдің инвестициялық тартымдылығын төмендететіні, әлеуметтік-экономикалық қарыштап дамуды тежейтіні баршаға мәлім.

Қазақстан мемлекеттік тәуелсіздіктің алғашқы күндерінен бастап сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылдың тиімді, әлемдік стандарттарға сай институттары мен тетіктерін құру бағытымен мақсатты және кезең-кезеңмен жүріп келеді.

Біздің елімізде қазіргі заманғы сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнама жұмыс істеуде, оның негізі «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес туралы» және «Мемлекеттік қызмет туралы» заңдар болып табылады, бірқатар бағдарламалық құжаттар іске асырылуда, мемлекеттік қызмет және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы функцияларды кешенді түрде іске асыратын арнайы уәкілетті орган құрылды, сыбайлас жемқорлыққа қарсы қызмет саласындағы халықаралық ынтымақтастық белсенді жүзеге асырылуда.

Әлеуметтік шығу тегі мен мүлктік жағдайына қарамастан, оның кезінде басшылық орындарға қабілетті және кәсіби дайындалған адамдар орналасатын меритократия қағидаттарының негізінде мемлекеттік қызмет жүйесі қалыптасты, оның ішінде мемлекеттің әрбір органы мен лауазымды адамының функциялары мен өкілеттіктерінің аражігі нақты ажыратылып және айқындалып қалыптасты.

Шенеуніктердің азаматтармен тікелей байланыстарын қысқартатын және сыбайлас жемқорлық көріністері үшін жағдайларды барынша азайтатын мемлекеттік көрсетілетін қызметтер саласын дамыту мен мемлекеттік аппараттың жұмысын ақпараттандыру жөнінде кешенді шаралар қабылданды.

Қазақстанға әлемнің неғұрлым бәсекеге қабілетті 50 елінің қатарына кіруге мүмкіндік берген азаматтардың өмір сүру деңгейін арттыру, ұлттық экономиканың өсуі, бизнесті жүргізу жағдайларын, халықтың құқықтық сауаттылығы мен әлеуметтік белсенділігін жақсарту, электрондық үкіметті енгізу жөніндегі қолданылып жатқан шаралар да заңға бағыну мәдениетін және жүріс-тұрыстың жалпы қабылданған сыбайлас жемқорлыққа қарсы модельдерін қалыптастыру үшін алғышарттар жасайды.

Сонымен бірге экономиканың одан әрі өсуі, халықтың әл-ауқатын арттыру, әлемнің неғұрлым дамыған бәсекеге қабілетті отыз елінің қатарына кіру жөніндегі өршіл міндетті жүзеге асыру бойынша стратегиялық міндеттерді шешу мемлекеттің сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясатын жаңғыртуға негізделген жаңа жүйелі шаралар қабылдауды және оны іске асырудағы азаматтық қоғам институттарының рөлін арттыруды талап етеді, бұл сыбайлас жемқорлық көріністерін барынша азайтуға мүмкіндік берер еді.

Қазақстандық мемлекет дамуының алдыңғы кезеңдерінде жалпы мойындалған нәтижелерге қол жеткізілді, сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл ісінде айқын оң үрдістер байқалды, оларды күшейту және дамыту ел дамуының қазіргі заманғы кезеңінде осы Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стратегияны табысты іске асырудың кепілі болады.

Қазақстан ТМД елдерінің арасында алғашқылардың бірі болып осы келеңсіз құбылыспен күрестің мақсатын, міндеттерін, негізгі қағидаттары мен тетіктерін айқындаған «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес туралы» Заңды қабылдады.

2001 жылдан бастап Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес жөніндегі мемлекеттік бағдарламалар іске асырылуда, олардың шеңберінде сыбайлас жемқорлық көріністері пайда болуының себептері мен жағдайларын жою жөніндегі нақты шаралар қабылдануда.

1999 жылдан бастап қолданыстағы «Мемлекеттік қызмет туралы» Заң және 2005 жылы Мемлекет басшысы бекіткен Мемлекеттік қызметшілердің ар-намыс кодексі Қазақстанда есеп берушілік, ашықтық және меритократия қағидаттарында құрылған кәсіби мемлекеттік аппаратты қалыптастыру үшін негіз жасады. [1]

Мемлекеттік қызмет пен сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы реттеуші және құқық қорғау функцияларын біріктіретін арнайы мемлекеттік орган құрылды. Ол мемлекеттік қызметті ұйымдастыру мен өткеру және мемлекеттік аппарат тазалығына мониторинг жүргізу мәселелерін реттеуге ғана арналған емес, оған сыбайлас жемқорлықтың алдын алу және оның профилактикасы, сондай-ақ сыбайлас жемқорлық қылмыстар жасаған адамдарды қылмыстық қудалау функциясы да берілген.

Бұл ретте алдын алу-профилактикалық қызмет жаңа құрылған орган үшін басымды болып табылады.

Жаза бұлтартпастылығы қағидаты табысты іске асырылуда. Сыбайлас жемқорлық іс-әрекеттерін жасағаны үшін әшкереленген шенеуніктер атқарып отырған қызметтері мен шендеріне қарамастан, заңның барынша қатаңдығы бойынша жауапты болады.

Қылмыстық-құқықтық саясат сыбайлас жемқорлық қылмыстарды жасағаны үшін лауазымды адамдардың қатаң жауапкершілігін қамтамасыз етеді.

Сыбайлас жемқорлық қылмыстары үшін қатал жауапкершілік қажеттілігі Қазақстан Республикасының 2010 жылдан 2020 жылға дейінгі кезеңге арналған құқықтық саясат тұжырымдамасында көзделген.

Осындай қағидаттық тәсіл жаңа Қылмыстық кодексте іске асырылған. Мәселен, сыбайлас жемқорлық қылмыстарын жасаған адамдарға мерзімнің ескіруі қолданылмайды, шартты түрде соттауға тыйым салынған, мемлекеттік қызметте лауазымға орналасу құқығына өмір бойына тыйым салу енгізілді.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнама қылмыстық жолмен алынған мүлікті тәркілеу, сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл үшін басшылардың дербес жауапкершілігі жөніндегі нормалармен толықтырылды. Онда «мүдделер қақтығысы» деген маңызды ұғым бекітілген.

Бұл ретте мемлекеттік қызметшілердің жауапкершілігін күшейтумен қатар олардың әлеуметтік кепілдіктері де жетілдірілуде.

Мемлекеттік аппараттың еңбекақысын кезең-кезеңмен, үнемі көтеріп отыру мемлекеттік қызметшілердің әлеуметтік өзін-өзі сезінуін арттыруға және олардың өз міндеттерін адал және әділ негізде орындауы үшін жағдайлар жасауға арналған.

Құқық қорғау жүйесін одан әрі жаңғыртудың 2020 жылға дейінгі кезеңге арналған мемлекеттік бағдарламасы мен Құқық қорғау органдарының кадр саясаты тұжырымдамасында құқық тәртібі органдарына деген сенім деңгейін арттыруға, мінсіз жүріс-тұрыспен және құзыреттіліктің жоғары деңгейімен ерекшеленетін персоналды қалыптастыруға бағытталған шаралар көзделген.

Сот жүйесіне деген сенімді арттыруға, азаматтардың құқықтары мен заңды мүдделерін қорғау ісінде оның рөлін күшейтуге ерекше көңіл бөлінуде. Судьялар корпусын қалыптастыру тетігін жетілдіру, электрондық сот ісін жүргізуді дамыту, оның ашықтығы мен қолжетімділік деңгейін арттыру жөнінде шаралар қабылданды.

Жер-жерде ақпаратқа қолжетімділік кеңейтілді, оған электрондық үкіметті, сондай-ақ мемлекеттік және жекеше құрылымдардың интернет-ресурстарын қалыптастыру жөніндегі шаралар ықпал етті.

Азаматтардың сыбайлас жемқорлық фактілері туралы кедергісіз ақпарат алуы, оның ішінде мемлекеттік органдардың сенім телефондары мен веб-сайттары арқылы кедергісіз ақпарат алуы үшін жағдайлар жасалды.

Елдің инвестициялық тартымдылығын күшейту, оның бәсекеге қабілеттілігін арттыру мақсатында кәсіпкерлік қызметті, халықтың сапалы және тез арада мемлекеттік қызметтерді алуын қиындататын әкімшілік кедергілер жойылуда.

«Мемлекеттік көрсетілетін қызметтер туралы» Заңның және «Рұқсаттар мен хабарламалар туралы» Заңның қабылдануымен көрсетілетін мемлекеттік қызметтердің сапасын арттыру үшін жағдайлар жасалды, рұқсаттар саны мен қызметтің лицензияланатын түрлері күрт азайды. [2]

Мемлекеттік қызметтерді көрсетудің тиімділігін бағалау және оның сапасын сыртқы бақылау жүйесі қалыптастырылды.

Атқарылған жұмыстың нәтижесінде мемлекеттік қызметтерді көрсетудің мерзімдерін бұзу саны (2013 жылмен салыстырғанда 8,7 есеге) және оларды көрсету сапасына шағымдардың саны (25%-ға) жыл сайын төмендеп келеді, сондай-ақ автоматтандырылған қызметтердің үлесі (2 еседен астам) және халыққа қызмет көрсету орталықтары арқылы көрсетілетін қызметтердің үлесі (51%-ға) ұлғайды. [3]

Мемлекеттік сатып алуларды автоматтандыру деңгейі артуда, бұл бәсекеге қабілетті ортаның қалыптасуына, бюджет қаражатының ашық және тиімді игерілуіне ықпал етеді.

Экономиканың мемлекеттік емес секторында кәсіпкерлік қызметті жүргізу, жұмысқа орналасу және халықты жұмыспен қамтамасыз ету үшін қолайлы жағдайлар жасалды.

Тұтастай алғанда, аталған шаралардың қабылдануы Қазақстанға сыбайлас жемқорлыққа қарсы қызмет деңгейі бойынша Орталық Азия өңірінде де, ТМД елдері арасында да көшбасшы орындардың бірін алуға мүмкіндік берді.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес Қазақстанның мемлекеттік саясатының басым бағыттарының бірі болып табылады. Еліміздің Президенті Н. Ә. Назарбаевтың күшті саяси жігері оның табысының кепілі болып табылатыны сөзсіз. Мемлекет Басшысының сыбайлас жемқорлыққа қарсы күресте берген тапсырмалары республиканың сыбайлас жемқорлыққа қарсы стратегиясының ұзақ мерзімділігін, жүйелілігін және кешенділігін анықтайды. Елімізде сыбайлас жемқорлықпен күресті жүргізуде жаңадан қалыптасқан «Қазақстан Республикасының Мемлекеттік қызмет істері және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл Агенттігінің» маңызы өте зор.

Әрбір бес жыл сайын сыбайлас жемқорлыққа қарсы қабылданатын бағдарлама мемлекеттік маңызды құжат мәртебесіне ие болды және сыбайлас жемқорлыққа қарсы күресте ілгерілеуге мүмкіндіктер берді.

2001–2005 жылдары ол мемлекеттік қызмет саласындағы сыбайлас жемқорлықтың алдын алуға, «көлеңкелі экономикаға» қарсы іс-әрекетке, мемлекеттік экономикалық

саясаттың айқындылығын қамтамасыз етуге, мемлекеттік қызметтердің сапасын арттыруға, құқық қорғау органдарын нығайтуға, халықаралық ынтымақтастықты дамытуға бағытталған болатын.

Мәселен, 2003 жылғы 25 қыркүйекте алғашқы рет заңнама деңгейінде Қылмыстық кодекстің 12 құрамынан тұратын сыбайлас жемқорлық қылмыстардың тізбесі анықталды, Мемлекет Басшысының 2005 жылғы 3 мамырдағы Жарлығымен Мемлекеттік қызметшілердің ар-намысы кодексі қабылданды, 2005 жылғы 30 маусымнан бастап ел Президентінің тапсырмасы бойынша Тәртіптік кеңестер Мемлекеттік қызмет істері агенттігіне қайта бағындырылды, 2005 жылғы мамырдан бастап мемлекеттік қызмет көрсетулер «бір терезе» принципіне көшірілді, 1991–2004 жылдары аралығында қабылданған 5000 мыңнан астам нормативтік құқықтық актілерге сыбайлас жемқорлыққа жағдай тудыратын нормаларды анықтау үшін ревизия жүргізілді. Сыбайлас жемқорлық нормалары бар 230 акт анықталды, оның ішінде 191-і күшін жойған, 39-ына тиісті түзетулер енгізілді, 2004 жылғы желтоқсанда Қазақстан Экономикалық ынтымақтастық және даму ұйымының (ЭЫДҰ) Стамбул жоспарына мүшелікке қабылданды.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрестің 2010–2015 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарламасы сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамаларды жетілдіруге, сыбайлас жемқорлықты азайтудың мемлекеттік шараларын қолдануға, құқық қорғау және сот органдарының қызметін жетілдіруге, мемлекеттің сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясатын насихаттауға, азаматтық қоғаммен өзара әрекеттесуге және халықаралық ынтымақтастықты нығайтуға бағытталған. Агенттік бағдарламаның осы басым бағыттарында 45 министрліктің және ведомствоның, оның ішінде облыстар, Астана және Алматы қалалары бойынша әкімдіктердің қызметін үйлестіреді.

Соңғы жылдар ішінде бағдарлама шегінде құқықтық база лицензиялау, көші-қон, экспорттық бақылау, арнайы экономикалық аймақтар, мемлекеттік қызмет, сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес мәселелері бойынша заңдармен жаңартылды.

Агенттік әзірлеген «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне сыбайлас жемқорлыққа қарсы күресті жетілдіру мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» және «БҰҰ Сыбайлас жемқорлыққа қарсы конвенциясын ратификациялау туралы» Қазақстан Республикасының екі Заңын қабылдау сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес әрекетіндегі маңызды орынға ие болды.

Халықарасындағы «құқықтық нигилизмді» жою үшін маңызды қадамдар жасалуда. Бұл жұмыс Агенттікте жүйелі негізге қойылған және өз нәтижелерін беруде. Интернет желісіндегі Агенттіктің Веб-сайтына кірушілер саны күн сайын өсіп отыр. Сайтқа ай сайын 8700 пайдаланушы кіреді. Сонымен қатар, 1,5 есеге БАҚ-тағы басылымдар мен сюжеттер саны өсті. Әлеуметтік сыбайлас жемқорлыққа қарсы бейне – және аудиороликтерді көрсету қамтамасыз етілді, олардың мазмұндары белсенді азаматтық ұстанымды және сыбайлас жемқорлыққа қарсы дүниетанымды қалыптастыруға бағытталған. Агенттіктің сенім телефондары республиканың шұғыл қызметтерімен ұқсас, жаппай «144» бірыңғай үш санды нөмірге ауыстырылды.

Жыл сайын Агенттік пен «Нұр-Отан» Халықтық-Демократиялық партиясының арасындағы меморандумның осы істегі рөлі ерекше. Құжатты бекіткен күннен бастап аумақтық қаржы полициясы органдарының басшылары 200-ден астам дәріс түріндегі бірлескен ұйымдастыру-практикалық іс-шараларды, семинарларды, «дөңгелек үстелдерді» өткізді.

Партияның сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес жөніндегі қоғамдық кеңестерінде Агенттік басшылығының тікелей қатысуымен мыңға жуық жеке қабылдау жүзеге асырылды, нәтижесінде 3000 азамат қабылданды. [4]

Осылайша, бүгінде мемлекеттік сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясаттың басымдықтары жеке іс-шаралардың жиынтығынан жүйелікке, ведомстволарды үйлестіруге және мемлекеттік органдардың тиімді өзара іс-әрекетін нығайтып, басшылардың дербес жауапкершіліктерін күшейтіп, мемлекеттік органдардың азаматтық қоғам институттарымен

және халықпен белсенді ынтымақтасуға өтуі тиіс. Сыбайлас жемқорлықпен күресу Қазақстанның бүгінгі күнгі күрделі мәселесі болып отыр. Үлкен әлеуметтік қасірет болып табылатын ол саяси даму тұрғысынан бір-біріне ұқсамайтын әлемдегі барлық елдердің қай-қайсысын да қатты алаңдататыны анық. Сол үшін қоғамның барлық күш-жігерін біріктіріп, осы дерттің одан әрі ушықпауы үшін, оны тоқтатудың барлық амалдарын қолдану арқылы ғана бұл құбылысқа тиімді түрде қарсы тұруға болады.

Қолданылған әдебиет

1. <http://www.adilet.gov.kz/kk/node/9714> сайты
2. «Қазақстан Республикасының 2015-2025 жылдарға арналған Сыбайлас жемқорлыққа қарсы Стратегиясы»
3. http://anticorruption.gov.kz/kaz/ocenka_i_kontrol_gos_uslug/kontrol_kachestva_gos_uslug/ сайты
4. О. Әбдікәрімов. Жемқорлыққа қарсы күрес – ұзақ мерзімді саясат.- «Егемен Қазақстан» газеті. 09.12.2014жыл.

ПОЛИТИЧЕСКОЕ КОНСУЛЬТИРОВАНИЕ И ЕГО РАЗВИТИЕ В РЕСПУБЛИКЕ КАЗАХСТАН

Перимбек Тауасар,

студент 3 курса специальности «5В050200-политология», ЕНУ им.Л.Н. Гумилева,
Астана, Казахстан

Начнем с того, что «политическое консультирование» понятие весьма новое и до конца не изученное среди стран постсоветского пространства. Тогда как наши «западные друзья» всюду используют «консалтинг» и применяют его во всех политических процессах. Впервые структура, которая предоставляла консультационные услуги, возникла в 1914 году в Чикаго. Сеть таких структур все время расширялась, превращая консультантов в постоянных участников процесса разработки целей, принятия решений. В СССР институт консультантов появился значительно позже - в 60-е годы XX века.

В настоящее время существует множество определений «консалтинга». Так в одном энциклопедическом словаре «консалтинг» (англ. consulting, букв. - консультирующий), деятельность фирм по оказанию консультационных услуг предприятиям, организациям, физическим лицам по широкому кругу вопросов экономики и права. В юридической энциклопедии «консалтинг - консультирование производителей, продавцов и покупателей по широкому кругу экономических и других вопросов, связанных с хозяйством и правом, в том числе во внешнеэкономической сфере».

Однако до сих пор не существует однозначного определения понятия «политическое консультирование». Так А.П.Ситников и Е.Г.Морозова определяют политическое консультирование как «профессиональную деятельность по интеллектуальному и организационному обеспечению политических кампаний посредством создания и реализации высокоэффективных технологий, способных компенсировать слабость традиционных, т.е. партийно-политических методов реализации лидерства, мобилизации поддержки, осуществления информационно-пропагандистской, индоктринальной и символизирующей функций кампаний».

Г.В.Пушкарева под политическим консультированием понимает «процесс оказания профессиональной помощи политикам-практикам в решении ими определенных политических задач».

А.И.Соловьев считает, что политическое консультирование - это разновидность профессиональной помощи руководителям и персоналу политических организаций или клиенту в решении их специализированных задач на основе снижения рисков их деловой деятельности». Существуют и другие определения.